

2 Απριλίου, 1992

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές]

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΦΕΛΛΑΣ,

Εφεσείων-Τριτοδιάδικος,

v.

ΙΟΥΛΙΑΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ,

Εφεσίβλητης-Ενάγουσας,

v.

ΚΩΣΤΑ ΙΩΑΝΝΟΥ,

*Εφεσίβλητου-Εναγόμενου.**(Πολιτική Έφεση Αρ. 7698).*

Αμέλεια — Τροχαίο ατύχημα — Καταμερισμός ευθύνης — Αρχές που τον διέπουν — Σύγκρουση αυτοκινήτων ερχομένων από την αντίθετη κατεύθυνση στο κέντρο περίπου στενού υπεραστικού δρόμου, σε στροφή — Καταμερισμός ευθύνης 60% με 40% — Δεν θεωρήθηκε αναγκαία η επέμβαση του Εφετείου.

5

10

15

20

25

Ο εφεσείων τριτοδιάδικος οδηγούσε το αυτοκίνητο με αριθμό εγγραφής ΖΛΚ491 στο δρόμο Παναγιάς-Τίμης προς την Τίμη, της Πάφου. Ο εφεσίβλητος εναγόμενος οδηγούσε το φορτηγό αυτοκίνητο με αριθμό εγγραφής ΜJ547 στον ίδιο δρόμο με αντίθετη κατεύθυνση. Η εφεσίβλητη ενάγουσα ήταν επιβάτης στο αυτοκίνητο του εφεσελέοντα τριτοδιάδικου. Ο δρόμος ήταν στενός πλάτους μόνο 11 ποδών με χρησιμοποιήσιμα παγκέτα και στις δύο πλευρές της ασφάλτου. Σε μια στροφή του δρόμου, όπου η ορατότητα περιοριζόταν στα 50 πόδια περίπου και από τις δύο κατευθύνσεις, τα δύο αυτοκίνητα συγκρούστηκαν. Από τα γεγονότα της υπόθεσης, που δεν ήταν ουσιαστικά υπό αμφισβήτηση, προέκυπτε ότι ο εφεσείων τριτοδιάδικος οδηγούσε το αυτοκίνητο του με ταχύτητα γύρω στα 40 μίλια την ώρα και είδε το φορτηγό του εφεσίβλητου εναγόμενου όταν μπήκε στην στροφή από απόσταση 50 ποδών περίπου. Ο εφεσείων χρησιμοποίησε τα φρένα του και προσπάθησε να οδηγήσει το αυτοκίνητο του προς τα αριστερά, αλλά δεν κατάρθωσε να αποφύγει τη σύγκρουση με τον πισινό δεξιό τροχό του φορτηγού. Ο εφεσίβλητος εναγόμενος είδε το αυτοκίνητο του εφεσελέοντα στην ίδια περίπου απόσταση και σταμάτησε οδηγώντας αριστερότερα αλλά παραμένοντας στο κέντρο περίπου του δρόμου. Με τα πιο πάνω γεγονότα το πρωτόδικο Δικαστήριο βρήκε ότι και οι δύο οδηγοί ευθύνονταν για το δυστύχημα, ο μὲν εφε-

σειών διότι οδηγούσε με τέτοια ταχύτητα ώστε να μην του δίδεται η δυνατότητα να σταματήσει έγκαιρα όταν μπήκε στη κλειστή στροφή, ο δε εφεσίβλητος εναγόμενος διότι δεν οδήγησε το φορτηγό του επαρκώς αριστερά στο παγκέτο όπως θα μπορούσε, και κατένειμε την ευθύνη σε 60% για τον εφeseλοντα και 40% για τον εφεσίβλητο εναγόμενο. Και οι δύο προσέβαλαν την κατανομή αυτή με έφεση και αντέφεση αντίστοιχα. 5

Αποφασίσθηκε ότι:

Με βάση τις αρχές που διέπουν τον καταμερισμό της ευθύνης, που είναι πρωτίστως έργο του πρωτόδικου Δικαστηρίου, δηλαδή τον βαθμό υπαιτιότητας του κάθε οδηγού και την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της αμέλειας εκάστου και της ζημιάς που προκλήθηκε και αποτελεί το αντικείμενο της δίκης, ως επίσης και το ότι η ευθύνη επιμερίζεται κάτω από το πρίσμα της κοινής λογικής και της καθημερινής εμπειρίας και ότι αυτή συνεκτιμάται όχι μικροσκοπικά αλλά από την πλατιά γωνία του μέσου συνετού πολίτη, στην προκειμένη περίπτωση δεν συνέτρεχε κανένας λόγος για επέμβαση στην απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου. 15

Η έφεση και αντέφεση απορρίφθηκαν. Ο εφeseίων και ο εφεσίβλητος - εναγόμενος να πληρώσουν τα έξοδα της εφεσίβλητης - ενάγουσας. Καμμία διαταγή για έξοδα μεταξύ του εφeseίου και του εφεσίβλητου - εναγόμενου. 20

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Χριστοδούλου ν. Γρηγορίου, (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 178. 25

Πολυκάρπου ν. Αδάμου, (1988) 1 C.L.R. 727.

Έφεση και αντέφεση.

Έφεση και αντέφεση κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου (Ιωαννίδης, Προσ. Α.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 2 Ιουλίου, 1988 (Αρ. Αγωγής 1758/86) με την οποία ο εναγόμενος διατάχθηκε να πληρώσει στην ενάγουσα το ποσό των £1.385 και ο τριτοδιάδικος διατάχθηκε να πληρώσει στον εναγόμενο το ποσό των £831 σαν αποζημιώσεις που υπέστησαν λόγω αυτοκινητικού δυστυχήματος. 35

Στ. Στυλιανού, για τον εφeseλοντα - τριτοδιάδικο.

Α. Δημητριάδης, για την εφεσίβλητη - ενάγουσα.

Π. Σιβιτανίδης, για τον εφεσίβλητο - εναγόμενο.

Cur. adv. vult.

Α. ΛΟΙΖΟΥ Πρ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής κ. Χατζητσαγγάρης.

- 5 ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Η παρούσα έφεση εκ μέρους του τριτοδιάδικου στρέφεται όπως τελικά διαμορφώθηκε, εναντίον της απόφασης του πρωτόδικου δικαστηρίου όσον αφορά τον καταμερισμό της ευθύνης για τροχαίο δυστύχημα. Στο δυστύχημα ενέχοντο δύο αυτοκίνητα που
- 10 οδηγούνται από τον εφεσελοντα-τριτοδιάδικο και από τον εφεσίβλητο-εναγόμενο.

Η ενάγουσα ήταν επιβάτης στο αυτοκίνητο που οδηγούσε ο εφεσείων τριτοδιάδικος με αριθμό εγγραφής ΖΛΚ 491.

- 15 Ο εφεσίβλητος εναγόμενος καταχώρησε αντέφεση επίσης προσβάλλοντας τον καταμερισμό της ευθύνης εκ μέρους του πρωτόδικου δικαστηρίου.

- Όπως προκύπτει από τα γεγονότα που φαίνονται στην απόφαση ο εναγόμενος οδηγούσε το φορτηγό αυτοκίνητο
- 20 ΜJ 547 στο δρόμο Παναγίας - Τίμης προς την Τίμη και ο εφεσείων τριτοδιάδικος οδηγούσε το μικρό αυτοκίνητο ΖΛΚ 491 από την αντίθετη κατεύθυνση.

- Σε μια στροφή του δρόμου το πλάτος του οποίου ήταν μόνο 11 πόδια με χρησιμοποιήσιμα παγκέτα εκατέρωθεν
- 25 της ασφάλτου, τα δύο αυτοκίνητα συγκρούστηκαν στο κέντρο του δρόμου. Η ορατότητα στη στροφή περιοριζέτο στα 50 πόδια περίπου και στις δύο κατευθύνσεις.

- Τα γεγονότα της υπόθεσης δεν είναι ουσιαστικά υπό
- αμφισβήτηση. Ο εναγόμενος είδε το ΖΛΚ 491 σε απόστα-
- 30 ση 50 - 60 πόδια να έρχεται με μεγάλη ταχύτητα. Ο εναγόμενος σταμάτησε το φορτηγό του, οδηγώντας το αριστερότερα στο παγκέττο, κρατώντας όμως το κέντρο του στενού

δρόμου. Το άλλο αυτοκίνητο αφού χρησιμοποίησε τα φρένα του και άφησε ίχνη τροχοπέδησης στην ασφαλτο 26 πόδια δεξιά και 46 πόδια αριστερά στο παγκέττο, κτύπησε στο δεξιό πιασινό τροχό του φορτηγού και εκτινάχθηκε προς τα πίσω εκτός του δρόμου σε απόσταση 12.5 πόδια. 5

Ο ίδιος ο τριτοδιάδικος στη μαρτυρία του παραδέχτηκε ότι οδηγούσε με ταχύτητα 35-40 μίλια την ώρα και ότι η στροφή ήτο κλειστή. Όταν είδε το φορτηγό σε απόσταση 50-55 πόδια χρησιμοποίησε τα φρένα του και οδήγησε το αυτοκίνητο αριστερά στο παγκέττο, χωρίς να αποφύγει τη 10 σύγκρουση.

Με βάση τα πιο πάνω γεγονότα το πρωτόδικο δικαστήριο κατένειμε την ευθύνη σε 60% εναντίον του τριτοδιάδικου και 40% εναντίον του εναγομένου. Η ευθύνη του τριτοδιάδικου αποδόθηκε στην ταχύτητα με την οποία 15 οδηγούσε υπό τις περιστάσεις σε μια κλειστή στροφή που δεν του έδιδε τη δυνατότητα να σταματήσει έγκαιρα, όταν βρέθηκε αντιμέτωπος με το φορτηγό. Η αμέλεια του εναγομένου αποδόθηκε στο γεγονός ότι όταν είδε το αυτοκίνητο του τριτοδιάδικου δεν οδήγησε το φορτηγό του επαρκώς αριστερά στο παγκέττο όπως θα μπορούσε, παρά 20 μόνο ελάχιστα.

Ο δικηγόρος του τριτοδιάδικου βασίστηκε ουσιαστικά στη θέση ότι η ταχύτητα από μόνη της δεν αποτελεί αμέλεια και ότι το Δικαστήριο δεν συσχέτισε επαρκώς την ταχύτητα του τριτοδιάδικου με τις συνθήκες του δυστυχήματος και την ευθύνη γι' αυτό. 25

Ο δικηγόρος του εναγομένου εισηγήθηκε ότι ο πελάτης δεν φέρει οποιαδήποτε ευθύνη για τη σύγκρουση αφού η αποκλειστική αιτία του δυστυχήματος ήταν η υπερβολική ταχύτητα και απώλεια ελέγχου του τριτοδιάδικου. 30

Εχουμε εξετάσει τους λόγους έφεσης και αντέφεσης των μερών υπό το πρίσμα των γεγονότων που προκύπτουν από τη μαρτυρία και τα ευρήματα του πρωτόδικου δικαστηρίου και βρισκουμε ότι δεν συντρέχει κανένας 35

λόγος να επέμβουμε με την απόφαση του πρωτόδικου δικαστηρίου.

5 Θεωρούμε ότι το πρωτόδικο δικαστήριο ορθά τοποθέτησε την ταχύτητα του τριτοδιάδικου στα πλαίσια των συνθηκών της σύγκρουσης σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν την υπαιτιότητα και την αιτιώδη συνάφεια. Το ίδιο ισχύει και για την ευθύνη του εναγόμενου η οποία δεν πιστεύουμε ότι αναιρείται από την ευθύνη του τριτοδιάδικου.

10 Αναφερόμαστε στις αρχές που διέπουν τον καταμερισμό της ευθύνης.

Στην υπόθεση *Κυριάκος Χριστοδούλου ν. Γρηγόρης Γρηγορίου*, (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 178, ο Δικαστής κ. Πιχής ανέφερε τα ακόλουθα:

15 "Ο καταμερισμός της ευθύνης είναι πρωτίστως έργο του πρωτόδικου δικαστηρίου. Οι καθοριστικοί παράγοντες για τον καθορισμό της ευθύνης είναι δύο:

20 (α) Η υπαιτιότητα (blameworthiness) που συναρτάται με την εκπλήρωση των καθηκόντων του κάθε οδηγού για την ασφάλεια του άλλου, και,

(β) Η αιτιώδης συνάφεια (causative potency) μεταξύ της αμέλειας των δύο οδηγών και της ζημιάς που προκλήθηκε και αποτελεί το αντικείμενο της δίκης."

25 Η ευθύνη επιμερίζεται κάτω από το πρίσμα της κοινής λογικής και της καθημερινής εμπειρίας. Οι εκατέρωθεν παραλείψεις συνεκτιμούνται όχι μικροσκοπικά αλλά από την πλατιά γωνία του μέσου συνετού πολίτη, όπως επεξηγείται στις υποθέσεις *Charalambous ν. Kassapis* (1988) 1 C.L.R. 25 και *Polycarpou ν. Adamou* (1988) 1 C.L.R. 727."

30

Στην υπόθεση *Πηνελόπη Πολυκάρπου και Άλλος ν.*

Πανίκος Αδάμου, (1988) 1 C.L.R. 727, σελ. 735, ο ίδιος Δικαστής ανέφερε τα ακόλουθα:

"Ultimately apportionment of liability is a matter of impression and no doubt in this, as in other areas of conflict, the impressions, of the trial Court are more 5 vivid: This coupled with our disinclination to interfere with the findings of the Court, makes us reluctant to interfere with the apportionment made by the trial Court."

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα ενώπιου του 10 πρωτόδικου δικαστηρίου σε συσχετισμό με τα οποία βασίστηκε η απόφαση του δεν βρίσκουμε ότι η περίπτωση δικαιολογεί επέμβαση μας στον καταμερισμό της ευθύνης.

Η έφεση του τριτοδιάδικου και η έφεση του εναγόμενου 15 απορρίπτονται.

Τα έξοδα της ενάγουσας όσον αφορά την έφεση θα πληρωθούν από τον εναγόμενο, ο δε τριτοδιάδικος θα συνεισφέρει στον εναγόμενο το 1/2 των εξόδων αυτών, όπως θα υπολογισθούν από τον πρωτοκολλητή. Μεταξύ τριτοδιάδικου και εναγόμενου δεν θα υπάρξει διάταγμα για 20 έξοδα.

Η έφεση και η αντέφεση απορρίπτονται. Διαταγή για έξοδα ως ανωτέρω.